GAZETA KRAKOWSKA

No. 102.

W Niedzielę Dnia 23 Grudnia 1810.

Z Drezna d. 3. Grudnia.

(Z Gazety Hamburskiey.)

Nayiaśnieyszy Król rozkazał zdiąć sekweſtr, który włożony zoſtał na osadowe towary w kraiach iego. Zdaie ſię, iż w Saxonii takim samem sposobem poſtąpione będzie względem opłaty celney iak w Frankforcie, z tą tylko rożnicą, iż zamiaſt pienię dzy nie będą towary przyięte.

Osadowe towary spadaią ciągle w cenie. Funt kawy kosztuie tu teraz zł. pol. 5, a w Hernhut, doſtanie naylepszego gatunku kawy, którą z Czech doſtaią funt po 4 zł. gr. 15. Jeżeli takowy ſtan rzeczy dłużey potrwa, tedy wielu kupcow, którzy znaczne zapasy takowych towarow maią, i nowe cło od nich opłacili, wiele ſtracą.

Dla przeszkodzenia przemycaniu, posłano kilka oddziałow jazdy na granice.

Roboty około założenia twierdzy w Torgau rozpoczną ſię w krotce i maią bydź we dwa lata ukończone.

Z Paryża d. 4. Grudnia.

Onegday w niedzielę, iako w rocznicę koronacyi, przyiął Nayiaśnieyszy Cesarz w południe, siedząc na tronie i otoczony Xiążętami, WW. urzędnikami, &c. Senat, który przez swoiego prezydenta, Hrabiego Garnier, podał J. C. K. Mci naſtępuiący adreſs, dziekuiąc za doniesienie o szczęśliwey ciąży Cesarzowey:

Nayiaśnieyszy Panie! Z nayżywszem wzruszeniem słyszał senat czytanie liſtu W. C. K. Mci. Francya widzi życzenie swoie dopełnione, i dziwiąc uſtawicznie losy nayw iększego z Monarchow, poſtrzega z radością, iak świetna gwiazda Napoleona oświeca kolebkę, którą otaczaią sława i palmy cnoty. Wiele razy składaliśmy Nayiaśnieyszy Panie, naypierszemu z Bohatyrow hołd i podziwienie Wielkiego ludu; teraz składamy oycu oyczyzny życzenia tegoż ludu, który ieſt szczęśliwy przez szczęście W. C. K. Mci, szczęśliwy przez to wszyſtko, co mu Nayiaśnieysza Monarchini do uwielbienia podaie, którą tak dla niey samey, iako też dla Nayiaśnieyszego iey Małżonka, iako naydroższe dobro kocha.„

Po tey audyencyi zszedł J. C. K. Mość z tronu i przyiął ciało dyplomatyczne. Przedſtawione mu były naſtępuiące osoby:

Przez Rossyyskiego ambassadora, Xcia Kurakina, Hrabia Komar, marszałek szlachty gubernii Mohilowskiey; przez Westfalskiego posła, Hrabiego Wintzengerode, Pułkownik Xże Następca Salm-Salm; przez Szwedzkiego posła, Barona Lagierbjelke, Bar: Robek i P. Jack; przez Duńskiego posła Barona Waltersdorf, Radzca stanu West; przez Xcia Kadorskiego minstra związkow zagranicznych, Baron Maltzahn, W. Marszałek Xcia Meklenburg-Schwerin i Xże Maurycy Solm.

Po dyplomatyczney audyencyi udali się Nayiaśnieysi Cesarstwo do kaplicy na mszą, po którey zaspiewane było *Te Deum*. W wieczor było miasto oświecone, &c.

Fregaty Amazonka i Eliza, o których Angielskie pisma fałszywie donosiły, iż się rozbiły, powrociły po chwalebnych swoich rozprawach do Hawru.

Miasto Paryż wyposażyło wczoray po 1200 fr, 12 ubogich dziewcząt i za żołnierzy wydało. Kardynał Maury dawał im ślub w kościele katedralnym.

Urzędnicy zdrowia w Marsylii kazali odwołać pogłoskę, iakoby także w Barcelonie wybuchnęła zaraźliwa choroba.

D. 1 b.m. umarł tu w 68 roku życia Minister stanu, Hrabia Treilhard, przy bolesney operacyi. Przed rewolucyą był on adwokatem, potem następnie członkiem konstytucyynego zgromadzenia, konwencyi, dyrektoryatu, &c. W wieczor przed śmiercią, gdy zdawało mu się bydź lepiey, znaydował się ieszcze na posiedzeniu rady stanu. Pogrzeb iego był bardzo okazały. Minister stanu, Hrabia Defermont, miał mowę na iego pamiątkę.

Wartość spalonych w Hamburgu d. 16 Listopada Angielskich towarow, wynosi podług Monitora 800,000 fr. W Wismar, Bützow, Grabow, Rheina i Lubece spalone także zostały Angielskie towary, których wartość przeszło milion frankow wynosi.

Miasto Abrantes, które teraz woyska Francuzkie oblęgaią, ma około 2500 mieszkańcow i leży o 22 godzin drogi od Lizbony.

Monitor zawiera następuiącą wiadomość o wymianie jeńcow z Angliią:

"Od zaczęcia teraźnieyszey woyny nie było między Francyą i Angliią żadnego układu względem wymiany ieńcow, i względem ważnego tego dla ludzkości przedmiotu zachodziła dotąd następuiąca rożnica w zdaniach: 1) Angliia uważa tylko rodowitych Anglikow za jeńcow. Niemcow, Hiszpanow, Portugalczykow i innych swoich sprzymierzyńcow, którzy składali część iey woysk lub razem z nią działali, nie chce do wymiany przypuścić. 2) Angliia nie chce uznać kapitulacyi Jenerała Wallmoden przy zdobyciu Hanoweru, mocą którey 17,000 ludzi poddało się w woienną niewolą, i większa część tego woyska w brew tey kapitulacyi i prawa narodow zostawała w iey służbie.

Przez ośm lat były te pytania powodem do długich obiaśnień. W Kwietniu 1810 przybył Angielski kommissarz do Morlaix. Dla usunięcia tych trudności rozpoczęte zostały układy; lecz te po 8 miesięcach skończyły się na niczem. Francya proponowała dwie zasady: pierwsza, ażeby iak w roku 1780 jeńcy obu narodow w massie wymienionemi zostali, a zachodząca różnica co do liczby pieniądzmi była zastąpiona. Gdy ta zasada odrzuconą została, proponowała Francya ogólną wymia-

nę jeńcow obu woiuiących stron, głowę za głowę, stopień za stopień. Ludzie, którzy razem w iednem woysku działali mieli także razem do wymiany należeć. Proponuiąc Francya drugą tę zasadę, uczyniła więcey, bo chciała wszystkich oddać Hiszpanow, to iest 20,0000, więcey, niżeli do wymiany należało. Druga ta zasada była przez 8 miesięcy obiaśniana. Angliia udawała, iakoby ią przyiąć chciała; uważano iuż wymianę, iako ukończoną; lecz w proiektach do umowy wyiawiła Angliia prawdziwe swoie zamiary. Postrzeżono, iż zdaiąc się przyymować zasadę, szukała tylko podstępu. Chciała tym sposobem wyciągnąć 20,000 swoich jeńcow, których ma w Francyi, za rowną liczbę Francuzow będących w Anglii, dać potem powod do poróżnienia się, zatrzymania pozostałych ieszcze do wymiany 20,000 Francuzow i odstąpienia Hiszpanow, którzy ią wcale nie obchodzą. Podstęp był aż nadto widoczny. Angliia poddawała zasadę kłótliwey wymiany, zapewniaiąc sobie oraz sposob cząstkowego oney uskutecznienia, iakby tylko jeńcow swoich była w Londynie miała; bo kwoli jeńcow Hiszpańskich nie byłaby pewnie dotrzymała słowa, ani reszty jeńcow Francuzkich uwolniła. Angielski pełnomocnik nazywał to zasadą wymiany. Zdiął także maskę i zerwał układy, gdy położono mu za warunek, iż umowa ma bydź dobrą wiarą dopełniona, to iest za 3000 Francuzow lub sprzymierzyńcow Francyi ma bydź 3000 Anglikow lub ich sprzymierzyńcow wymienionych, tak, żeby za 3000 Francuzow wypadało 1000 Anglikow, a 2000 Hiszpanow.

Co do kapitulacyi Wallmodena nie można się było ugodzić. Angliia chciała tylko za 17,000 Hanoweranow oddać 3000 Francuzow. Francya dla miłości zgody przestawała na 3ciey części, to iest 6000 Francuzow, chociaż dowiedzioną iest rzeczą, iż z 17,000 Hanoweranow przeszło 9000 weszło w służbę Angielską lub w niey ieszcze zostaią.,,

(Tu następuią noty obustronnych pełnomocnikow, to iest P. Dumoustier z Francuzkiey, a P. Mackenzie z Angielskiey strony, z dołączeniem proiektow do wymiany. Gdy na żaden proiekt nie zgodzono się, P. Mackenzie odpłynął zatem z Morlaix do Anglii d. 6 Listopada.)

Tenże dziennik umieścił następuiące doniesienia:

Z Chiclana d. 11. Października.

Gdy nie potwierdziło się doniesienie, które Xże Belluny był odebrał, iż w Ceuta i Oran pokazała się żółta gorączka, przeto wydany został d. 24 z. m. rozkaz, aby włożone embargo na okręty z pod Afrykańskich brzegow przychodzące, rownie iak kwarantanna zniesione były.

Z Porto Sta Maria d. 29. Paźdz:

Po zapewnieniach, które Xże Dalmacyi otrzymał, iż w lazarecie miasta Kartageny pokazały się znaki żółtey gorączki, ponowiono z obostrzeniem rozkazy d. 24 b. m. z wyięciem iednak powszechnego embargu pod brzegami Andaluzyi, ponieważ niezprawdziło się doniesienie o pokazaniu się żółtey gorączki w Ceuta i Oran nad brzegami Afrykańskiemi.

Z Londynu d. 27. Listopada.

(Z Monitora Francuzkiego.)

D. 23 Lord Liwerpool odebrał list od Lorda Wellington z główney kwatery z Pero-Negro pod d. 10 Listopada, w którym wyraża ten jenerał:

)2(

" Od moiego listu pod d. 3 b. m, nie zaszło nic ważnego. D. 5 rozpoznawał nieprzyiaciel Abrantes, i rozkazał za pomocą tego rozpoznawania małemu korpusowi postąpić do Villa-Velha, w celu zapewne opanowania tamteyszego mostu na Tagu; lecz zastał go zburzony, i oddział ten powrócił do Sobreira-Formosa nazad. Od Jenerała Silveira odebrałem pod d. 3 list z Trankoso. Oddziały iego stały nad rzeką Koa.

Doniesienia prywatne, które z Lizbony odbieramy są o dwa dni poźnieysze od powyższych. Zdaie się, iż woysko Francuzkie nie iest tak ogołocone z żywności, iak chciano w nas wmowić. Zakłada szańce, w celu zapewne utrzymania się przez zimę w swoim stanowisku.

Z Runa d. 11. *Listopada.* Długo dziwiliśmy się, iak woysko Francuzkie potrafi się utrzymywać, lecz wiemy teraz dowodniei, iż ma podostatkiem żywności. Zbiegowie mowią, iż woysku na niczem nie zbywa. Mniemamy, iż Massena nie ruszy się przez całą zimę z mieysca, ieżeli go nie odpędziemy. Stanowisko iego iest mocne. Mamy związek z Peniche i Obidos, gdzie stoi Portugalski korpus 7000 ludzi wynoszący. Oto iest teraźnieysze stanowisko woyska naszego: Lewe skrzydło stoi w Peniche i Tores-Vedras, prawe na południe ku Villafranca, główna nasza kwatera znayduie się to w Sombral, to w Pero Negro, to podług okoliczności w Runa. Marszałek Beresford znayduie się w Alhandra. Ma on pod sobą 30,000 Portugalczykow, Anglicy liczą 40,000 ludzi.

Z Lizbony d. 12. *Listopada.* Z naywiększem zadziwieniem naszem iest woysko nieprzyiacielskie dobrze żywione i okryte. Zapewniaią, że Loison poszedł za rzekę Zezere, dla uderzenia na Abrantes. Zaczęła się deszczowa pora. Francuzi robią sałasze.

Drugi list pod tymże dniem. La Romana stoi na południe od Torres-Vedras, Marszałek Beresford stoi po prawey stronie iego. — Listy z Kadyxu mamy do 7 b. m. Choroba tamteysza nie zmnieyszyła się; mowią iednak, że to nie iest żółta gorączka. — Więzienia jeńcow wyprozniaią się; daią nam za jeńcow, których my mamy, Portugalczykow i Anglikow.

Trzeci list pod tymże dniem. Rzecz nie do poięcia, iż oba woyska stoią od 32 dni na przeciw siebie; a nic procz utarczek nie zaszło. Nieprzyiaciel rozciągnął się do Alenteio. Na Tagu postawił kilka mostow i oblega Abrantes. Woysko nasze stoi spokoynie. — Nayważnieyszą u nas nowiną iest schwytanie Mascarachasa, który posłany był gońcem do Neapolu. Zatrzymany był w Bobadella i w bótach iego znaleziono listy. Był on adjutantem przy Junocie, a teraz znayduie się w ręku naszym. Ciekawa iest rzecz co z tym zdraycą zrobią.

W doniesieniach o chorobie Króla do dnia dzisieyszego nie ma ieszcze wzmianki o poprawie zdrowia.

Z Kadyxu miano w Lizbonie listy pod d. 8 Listopada, które donoszą, iż zaraźliwa gorączka ciągle tam grassuie, i że codziennie około 50 osób umiera.

Dziś przybył tu pocztowy statek z Helgoland. Piszą z tey wyspy pod d. 22 co następuie:

" D. 19 dowiedzieliśmy się, iż Francuzka flotylla maiąca około 25 armatnych szalup i brygow zgromadziła się przy wy-

spie Wangaroog. Kapitan Lord Jerzy Stuart wypłynął zatem z swoią eskadrą z 1 fregaty, 3 brygow, 1 galery, 1 kutra i 2 armatnych łodzi złożoney, pod brzegi.

Z żalem widziemy, iż obawy nasze względem wypadku okropney walki nad brzegami Tagu codziennie się powiększaią. Podług listow, które ostatnim pocztowym statkiem nadeszły, mamy przyczynę wierzenia, iż Drouet złączył się aktualnie z 15,000 ludzi z Masseną, i że Francuzi oblegli Abrantes. (*) Ministrowie uznali za potrzebne ogłosić tylko wypis z listu Lorda Wellington; lecz to nie iest dosyć do zaspokoienia publiczności. Massena nie odstąpi od swoiego celu. Listy donoszą, iż teraz Abrantes oblega. Sprzymierzone woysko patrzeć musi na wzięcie tey twierdzy lub odważyć się bitwę stoczyć.

Dowiaduiemy się, iż stosownie do wyroku Francuzkiego w samem Varel 39 bryg Angielskich rękodzielnych towarow spalono. Potrzebowano do tego dwa dni czasu.

Nie potwierdziła się pogłoska, iakoby Lord Cochrane przeieżdzaiąc się po morzu, zabrany został przez woienny Francuzki okręt. Na początku tego miesiąca znaydował on się w główney kwaterze Romany.

D. 21 z rana Margrabia Wellesley odwiedził byłego Króla Szwedzkiego Gustawa Adolfa w domu Clarendon, i po długiey z nim rozmowie, zabrał go z sobą do powozu, zawiozł do swey kancelaryi związkow zagranicznych, stamtąd do admiralicyi, poczem oglądał Król rożne biora rządowe. Wieczerzą iadł Król u Margrabi Wellesleja, który go u bramy pałacu swego przyiął i do sali zaprowadził. Na teyże wieczerzy znaydowali się Hrabia Harrowby, Major Armstrong, P. Kulling, Smith, Hamilton, Kapitan Mainwairing, &c.

Dnia 28 Listopada. —— Podług listow pokazała się także w Gibraltarze zaraźliwa choroba, którą lekarze uznaią bydź taką samą, iak w roku 1804. Za miastem porozbiiano namioty, gdzie podeyrzanych chorych wynoszą. Ponieważ 2 żołnierzy z 7go pułku umarło na żołtą gorączkę, zatem cały pułk wyruszył zaraz w pole.

Nadzieia, iż Massena dla niedostatku żywności cofnąć się będzie musiał z Portugalii, upadła zupełnie.

Pułkownik Downe i iego brat popłynęli z listami do Lorda Wellington.

Liczba skupionych ludzi między Tagiem i liniiami Lorda Wellington, wynosi naymniey 300,000 ludzi. W Figuieras i w kilku innych mieyscach dostać się miały w ręce Masseny Angielskie magazyny.

W Kadyxie spodziewaią się, iż zaczenaiące się zimno zmnieyszy zaraźliwą chorobę.

Z Amsterdamu d. 8 Grudnia.

Korsarz Entrise, Kapitana Michelson zabrał na Wezerze dwa okręty ładowne kawą, cukrem i Angielskiemi rękodzielnemi towarami.

Onegday był Xże Arcypodskarbi w Hadze, gdzie przy odgłosie dzwonow i wy-

(*) Przypisek Monitora. *D. 12 i nawet 15 Listopada żadna z 3 dywizyy Jenerała Droueta, ani dywizya Jenerała Gardanne nie złączyły się nad Tagiem z Xciem Esslingi. Xże ten oblega więc Abrantes i czyni obroty na obu brzegach Tagu bez otrzymania żadnych posiłkow. Możemy nawet zapewnić, iż do 15 Listopada woyska Xcia Trewizy nie przeszły iescze za Gwadyanę, dla udania się do Alenteio.*

wieszeniu bandery był przyięty.

Znayduiące się w Hollandyi towary służące do lekarstw, które podpadaią opłacie 50 od sta, nie maią bydź do Francyi w prowadzane, póki nie będzie dowiedzione, iż opłaciły tę opłatę.

Z Liworna d. 21. Listopada.

Na wiadomość, iż w Bondisi i Otrantri pokazała się zaraźliwa choroba, przedsięwzięto na granicy Rzymskiey ku królestwu Neapolitańskiemu środki ostrożności. Podług donieleń z Terracina zmnieyszyła się tam żołtą gorączka, albo dla tego, iż w królestwie Neapolitańskim przedsięwzięto naydogodnieysze środki do przeszkodzenia rozszerzeniu się zarazie, albo też, że pierwsze o tem doniesienia były przesadzone.

Z Memlu d. 6 Listopada.

(Z Monitora.)

Znani kupcy Müller i Markus w Królewcu płacić przestali. Podług doniesień z Londynu ustał tam zupełnie handel. Assekuranci nie chcą zapłacić przytrzymanych lub skonfiskowanych na Baltyckim morzu towarow, a nawet tych, z któremi tułaią się ieszcze po tem morzu okręty.

Z Włoch d. 26. Listopada.

Z Neapola poszły powozy Królewskie do Apulii; Król odwiedzi teraz piękną tę prowincyą.

Z Szwaycaryi d. 1. Grudnia.

Z powodu przyłączenia kraiu Walizeyskiego do Francyi, poseł Francuzki w Szwaycaryi podał Landmanowi nastęPuiącą notę:

" Mci Landmannie! Xże Kadorski zlecił mi udzielić JW. Panu urzędownie dołączony tu wyrok, który Nayiaśnieyszy Cesarz względem kraiu Walizeyskiego wydać raczył. Osnowa tego wyroku wyiaśnia dostatecznie powody, które J. C. K. Mość skłoniły do przyłączenia Walizei do Francyi. Przyłączenie to dogodne dla przeszło 50 milionow ludzi, przyłoży się do spoienia bardziey związkow, które zachodzą między Szwaycaryą, Francyą i Włochami. Bezrząd, który dręczył Walizeią, roszczone panowanie iedney części nad drugą, zła chęć, którą wyższa Walezya w ostatniey woynie okazała, i która sprzeciwiała się przedziwnemu postępowaniu Szwaycaryi w tymże czasie, musiały skłonić J. C. K. Mość do zapewnienia sobie ludności, która chociaż nie iest liczna, przeszkadzała iedak ważnem związkom między Francyą i Włochami, które wiele kosztow wymagały. Walizeia nie dopełniła przez tego żadnych obowiązkow, które przy oddzieleniu się od Szwaycaryi na siebie przyięła. Mam zlecenie ponowić JW. Panu przy tem zdarzeniu zapewnienie o ciągłey przychylności Nayiaśnieyszego Cesarza do kantanow Szwaycaryi, iako też o dobroczynney iego opiece, którey nieprzestanie im dawać, póki tylko będą wiernemi aktowi pośrednictwa, &c.

Z Laibachu d. 24. Listopada.

Podług rozporządzenia jeneralnego rządzcy, Wiedeńskie bankocetle nie maią od 16 Stycznia 1811 roku żadnego biegu w Illiryyskich prowincyach i podług Wiedeńskiego kursu nie mogą bydź żadne czynności handlowe przedsiębrane.

Z Madrytu d. 6. Listopada.

D. 31 p. m. wyszło tu Królewskie rozporządzenie, w którem przepisane są warunki przy przedaży dóbr narodowych, które służyć maią za hypotekę wierzycielom kraiu w roku ninieyszym. Wierzycielom Madryckim i innych mieysc przesłane

będą od miniſtrow aſsygnacye, które przyięte będą w sprzedarzy dóbr. Przedarz ta zacznie ſię d. 30 Liſtopada w obecności dwoch radzcow ſtanu. Dobra sprzedane będą więcey daiącemu. Przeznaczone do sprzedania dobra znaydnią ſie w Awila, Arragonii, Leon, Grenadzie, Jaen, Sewilli, Malaga, Ciudad-Rodrigo, Waladolidzie, Mancha, Xeres de la Frontera, Eſtramadurze i gmachy w miaſtach Kordubie, Lucena, Ceisa, Villafranka, Madrycie, Xeres de la Frontera, &c. Wartość do sprzedania wyrachowana ma bydź z rocznego dochodu, to ieſt dobra dwunaſto, a gmachy ośmioletnym dochodem pomnożone. Wartość powyższych dóbr wynosi podług tego rachunku 83 milionow 483,582 realow.

Z Bajony d. 26. Liſtopada.

Wczoray przeszły przez nasze miaſto do Hiszpanii dwa piękne bataliony żandarmow gwardyi Cesarskiey. Z Angers oczekuiemy ieszcze dwoch pułkow fizylerow. Zamek Marrac wyporządzaią

Z Sztokolmu d. 30. Liſtopada.

W odezwie do narodu oświadczył teraz Król, iż zeszły z tego świata Naſtępca tronu nie umarł z trucizny, ale na apoplexyą. Przy zaburzeniach ludu na przyszłość uzyie woysko oręża, ieżeli napomnienie nie będzie skutkować.

Przeszły seym poſtanowił, iż były Król Guſtaw Adolf i iego potomſtwo na zawsze ieſt z Szwecyi wygnany, i ieżeliby kiedy pokazał ſię na ziemi Szwedzkiey, będzie śmiercią ukarany. Liſta cywilna, która pod Guſtawem Adolfem 500,000 talarow wynoſiła, zmnieyszona teraz ieſt do 260,000 talarow. Dla Królewicza Naſtepcy tronu wyznaczono 60,000 talarow, a dla syna iego, Xcia Oskara 12,000 talarow rocznie.

Od brzegow Menu d. 4. Grudnia.

W Hanau pomimo nayściśleyszego szukania nie znaleziono nic z rękodzielnych Angielskich towarow, co zdaie ſię ſtąd pochodzić, iż miaſto to będące w pobliskości Frankfortu łatwo ie ſtamtąd mieć mogąc, nie prowadziło ich na handel.

Xże Weymarski poſtanowił, iż opłata od osadowych towarow wchodzić ma do kaſsy na utrzymanie woyska przeznaczoney.

Z Peterzburga d. 24. Liſtopada.

Cesarsko Auſtryacki Feldmarszałek porucznik, Hrabia St. Julien, uznany zoſtał po oddaniu d. 6 b. m. wierzytelnego liſtu iako nadzwyczayny poseł i pełnomocny miniſter przy dworze tuteyszym, równie iak tayny Radzca, Hrabia Stakelberg uznany w Wiednin zoſtał za nadzwyczaynego posła i pełnomocnego miniſtra przy Cesarsko-Auſtryackim dworze.

Sprzedarz publiczna skonfiskowanych towarow na Teneryfskich okrętach oznaczona ieſt na 25 Liſtopada podług dawnego kalendarzą.

Papiery i bieg wexlow znacznie teraz spadły.

Małżonka W. Łowczego Naryszkina powrociła z swey podroży za granicę.

Od ośmiu dni mamy tu tęgie zimno.

Woysku ogłoszony zoſtał naſtępuiący rozkaz dzienny:

J. Imp. Mość rozkazać raczył, iż żołnierze, ktorzy za znakomity czyn obranemi zoſtana grenadyerami lub ſtrzelcami, nie maią bydź w żadnym przypadku nazywanemi pospolitem nazwiskiem żołnierza, ale grenadyerami lub ſtrzelcami, gdyż

to nazwisko ieſt nagrodą za ich gorliwość, odwagę i dobre się sprawowanie.,,

W innym rozkazie dziennym oświadczył J. Imp. Mość dowodzcy flotyli Finlandzkiey, Kapitanowi Hrabiemu Heidon i wszyſtkim officerom teyże flotyli, swoie ukontentowanie za dobry porządek, który utrzymywany był tego łata pod czas całey kampanii.

Z Ratysbony d. 29. Liſtopada.

Nadeszła tu radosna wiadomość, że Nayiaśnieyszy Cesarz Napoleon wyznaczył nieszczęśliwem mieszkańcom miaſta naszego, którzy ponieśli szkody pod czas bombardowania i wzięcia Ratysbony w czasie oſtatniey woyny, milion frankow nagrody.

Z Kaſſel d. 2. Grudnia.

Dziś w wieczor, iako w rocznicę koronacyi Cesarza Francuzow, dał tuteyszy Francuzki poseł, Baron Reinhard, świetny bal, na którym znaydowali ſię miniſtrowie ſtanu, WW. urzędnicy koronni, zagraniczni posłowie, damy pałacowe, urzędnicy dworu Królewskiego i znakomitsi urzędnicy w Kaſsel. Pałac posła był wspaniale oświecony.

Wyrokiem Królewskim pod d. 12 Liſtopada Hrabia Flemming, ieden z kamerjunkrow J.K.M. mianowany ieſt sekretarzem peselſtwa Weſtfalskiego w Kopenhadze.

Z Hamburga d. 10. Grudnia.

Xżna Naſtępczyna Szwedzka zaszczyciwszy miaſto nasze przez 5 dni obecnością swoią z synem swoim, Xciem Oskarem, puściła ſię dziś rano w dalszą do Szwecyi podroż, w towarzyſtwie Koniuszego Królewskiego, Barona Schwerin i dwoch officerow gwardyi, których Król na przeciwko niey wysłał. PP. Vilmain i Stek, Francuzcy podpułkownicy i Kapitan Lejean czekali tu na nią. W Harburgu powitana była przez Senatora Schulte, który popłynął przeciw niey na gondole Admiralskiey, i za przybyciem do Hamburga raczyła w iego domu ſtanąć. Senat powitał zaraz wysoką podrożną przez Senatorów Schulte i Jenisch. Bardzo mile przyięła hołd od władz tuteyszych i zdawała ſię bydź kontenta z przyięcia w mieście naszem. Baron Schwerin oddał Xciu Oskar wſtęgę orderu Serafina.

Francuzki poseł, P. Bourienne, wyiechał ſtąd wczoray w wieczor do Paryża.

Z Turynu d. 20. Liſtopada.

Z Nicei dowiaduiemy ſię, iż Nayiaśnieyszy Cesarz powziąwszy wiadomość, że rząd Algierski kazał w porcie Oran zrobioną przez Francuzkie okręty zdobycz zatrzymać, rozkazał, aby wszyſtkie okręty, towary lub rzeczy należące do rządu Algierskiego lub iego poddanych, znayduiące się w portach Francuzkich, przytrzymane zoſtały.

Z Konſtantynopola d. 11. Liſtopada.

Podług doniesień z Adryanopola przybył przed kilku dniami z Roſsyyskiego obozu posłaniec do obozu W. Wezyra i pochlebiano sobie, iż w krotce rozpoczęte zoſtaną układy o pokoy. Czynione tu iednak są ciągle uzbroiania, dla ukończenia woyny z honorem.

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od nowego roku 1811 upraszaią się Prenumeruiący, aby raczyli się wcześnie zgłaszać. Cena iey zwyczayna: bez poczty 27 zł. pol. na pół roku, a z pocztą 30 zł. pol. w monecie, daiąc okolwiek więcey prowincyonalnym Pocztmiſtrzom za doſtawianie gazety.

DODATEK

DO N<u>ru</u> 102.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 23 Grudnia 1810.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu w Pałacu Naszym w Dreźnie d. 29go miesiąca Listopada roku 1810.

FREDERYK AUGUST
z Bożey Łaski Król Saski, Xże Warszawski, &c. &c.

W stosunku do Dekretu Naszego pod d. 9 Czerwca r. b. urządzenie wewnętrzne Mennicy w Xięstwie Naszem Warszawskiem przepisuiącego, na przedstawienie Naszego Ministra Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Art. 1. Wybiianie pieniędzy ma bydź zupełnie stosowne do Art. 2, 3, 4, 5, i 6 Dekretu pod d. 9 Czerwca r. b. względem ustanowienia Mennicy wydanego.

Art. 2. Szacowanie czyli ewaluacya srebrnych i złotych zagranicznych pieniędzy, kurs w kraiu Xięstwa Warszawskiego mieć mogących, publikowana będzie, i czasami według potrzeby ponawiana.

Art. 3. Gdy dobro powszechne wymaga, aby dostateczna ilość monety srebrney nowey w Mennicy raz wraz wybiiana była, a przytem, aby Mennicy nie uymowano sposobności opatrywania się w materyały na ten koniec potrzebne, dozwalamy w prawdzie Jubilerom, złotnikom i innym srebro przerabiaiącym rękodzielnikom, zakupować na potrzebę ich roboty srebro stare, połamane, wypalone lub surowe; nie wolno im iednak prowadzić przekupnego handlu takowem srebrem, zakupować go pod swoiem nazwiskiem dla kogo innego, lub nieprzerobione przesyłać go za granicę, pod konfiskatą onegoż, i pod karą zapłacenia w dwoynasob iego wartości.

Wszystkim zaś innym Naszem poddanym, czy Chrześcianom czy żydom, dla uniknienia wszelkiego nadużycia, handel topionem, łamanem, wypalonem, lub innem iakiekolwiek nazwisko maiącem surowem srebrem zupełnie zakazuie się, pod konfiskatą, lub podług okoliczności, powiększoną ieszcze karą, chyba, że od Naszego Ministra dochodow i Skarbu, wyraźne i w należytey formie mieć będą na to dozwolenie, które przed zwierzchnością mieyscową złożyć będą powinni.

Dostarczanie zaś srebra z Xięstwa Warszawskiego do Mennic zagranicznych, każdemu pod karą sześciu tysięcy złotych, i innemi ostrzeyszemi podług przepisu prawa wskazać się maiącemi, zostaie zabro-

niona.

Art. 4. Dopóki okoliczności nie dozwolą, ażeby w Xięstwie Warszawskiem sama tylko kraiowa moneta w kassach publicznych kurs miała, zagraniczne pieniądze przyymowane bydź maią podług tabelli ewaluacyyney, którą Minister nasz Skarbu ogłaszać każe. Taballe takowe rozsyłane będą do wszystkich kass, Magistratow, komor celnych i konsumpcyynych, tudzież w Gazetach ogłoszone zostaną, ażeby się do nich publiczność stosowała.

Art. 5. Dla uskutecznienia potrzebnych odmian w tabellach ewaluacyynych, wszystkie urzędy mieyscowe, a szczególniey kassy, obowiązane są pieniądze nowe zagraniczne, w tabellach nie znayduiące się, do Ministerium Skarbu dla oznaczenia ich wartości przesyłać.

Art. 6. Gdy w tabellach ewaluacyynych istotny szacunek pieniędzy iednych względem drugich ustanowionym będzie, i w kassach publicznych w pobieraniu tych pieniędzy żadna różnica nad ewaluacyyną zachodzić nie będzie, nakazuiemy więc, aby przy zwyczaynych prywatnych opłatach, iedney monecie względem drugiey nie było dawane pierwszeństwo, lecz aby każda braną była według iey wartości; rozumie się przez się, że wypłaty z kontraktow i układow na piśmie porobionych, powinny bydź według ich brzmienia dopełnione. Szczególniey zakazuiemy, aby fabrykanci, kupcy i hurtownicy, ani sami, ani przez swoich ludzi, iakiegokolwiek bądź tytułu maiących, przy opłacaniu naiemnikow, czeladzi i przekupniow i t., d. żadnego gatunku pieniędzy nie wydawali w cenie wyższey lub niższey nad ewaluacyyną, a to pod karą przez prawa kryminalney wskazaną, i odebraniem koncessyi, lub zakazaniem professyi.

Lubo niższe władze rządowe spostrzegłszy takowe przewinienia, mogą karę przeciw winnemu wymierzyć, gdzie ich prawo do tego upoważnia; chcemy iednak, ażeby o takowem zdarzeniu wyższym zwierzchnościom donosiły, a to dla tego, aby źrodło tey nieprzyzwoitości śpiesznie odkrytem zostało.

Art. 7. Gdy w handlu przy wielkich wypłatach bez złota obeyśdź się nie można, przeto kursu złota zagranicznego w Xięstwie Warszawskiem dozwalamy, a to w następuiący sposob: Dukaty kraiowe, które wybiiane będą zupełnie na wzór dawnych Hollenderskich, tak co do czystości, iako i wagi, to iest, będą w probie od 23 karatow 7 granow, a $68_{\frac{2}{8}}^{\frac{3}{3}}$ sztuk, grzywnę czystego złota czynić maią.

Proporcya ta ma bydź wzorowym wymiarem, podług którego stosunek wszelkich innych w kursie znayduiących się złotych pieniędzy będzie obrachowany, i w tabellach ewaluacyynych ogłoszony, bez względu na stępel, pod którym moneta złota iest bita.

Art. 8. Jeżeli na dukacie, lub August lub Fryderichsdorze waga assa iednego, a na Karolinie, Louisdorze waga dwoch assow brakuie, to niedostatek ten wagi po ośm groszy miedzianych za ten ass powinien bydź wynagrodzony. Jeżeliby zaś ieszcze który gatunek tych pieniędzy mniey miał ważyć, to nie poiedynczo, lecz na wagę (*all marco*) wydawać go tylko można. Każdy chcący tego rodzaiu pieniędze oddać do mennicy dla zmienienia ich na ważne dukaty, zapłaci za każdy niedostarczaiacy ass, ośm groszy miedzianych, i tyleż za

przebicie dukata.

Art. 9. Co się tycze wartości złota w handlu, gdy stosunek iego do srebrą bardzo iest niestałym, i gdy się zawsze do większey lub mnieyszey potrzeby iednego lub drugiego metalu reguluie, a przeto gdy ta wartość prawem raz na zawsze oznaczoną bydź nie może, lubo dukaty w kassach publicznych po 16 i pół złotych przyymowane będą, a w kursie publicznym po 18 złotych Polskich przyymowane bydź mogą, wyższa atoli ich cena od potrzeby zmieniaiących zależeć może.

Art. 10. Wszelkie zagraniczne pieniądze, tak srebrne iako i złote, które w tabellach umieszczone nie będą, przez kassy publiczne nie maią bydź przyymowane. Publiczność ma się wystrzegać ich wprowadzania: bo gdyby między niemi fałszywe pieniądze znaydować się miały, w takowym razie, według wszelkiey surowości prawa z sprowadzaiącemi te pieniądze postąpiono będzie.

Art. 11. W przypadku processu o kontrawencye ninieyszemu Dekretowi, przychody tak zkar pieniężnych, iako z summ skonfiskowanych, bez względu czyli są wielkie czy małe, zawsze w trzeciey części do skarbu wpływać powinny, a ta część do kassy jeneralney ma bydź oddana; druga trzecia część pozostaie tey zwierzchności, która indagacyą wyprowadziła, a ostatnią trzecią część odbiera denuncyant dla siebie, zapewniaiąc mu w każdym przypadku, iż przezwisko iego zataionem zostanie. Jeżeli żadnego denuncyanta nie będzie, więc część ta ma się dostać tey Magistraturze, która *ex officio* wyprowadzenie indagacyi rozpocznie, lub temu offlcyaliście, albo tym officyalistom, którzy uchybienie prawu odkryią.

Art. 12. Każda zwierzchność ma na inne urzędy sobie podwładne baczność dawać; a postrzegłszy iakową opieszałość, lub nadużycia względem ninieyszey ustawy, wyższey władzy donieść powinna.

Dopełnienie tey Naszey woli, która w dzienniku praw ma bydź umieszczona, Naszym Ministrom Skarbu i Policyi Xięstwa Warszawskiego zalecamy.

(Pod.) *Fryderyk August.*
(L.S.) przez Króla
Zgodno z orygin: *Minister Sekretarz Stanu*
Felix Łubieński, *Stanisław Breza.*
Minister Sprawiedliwości.
(L.S.) Zgodno z oryginałem
Antoni Jonneman *Minister* Sekr. Stanu
Sekr. Jeneralny. *Stanisław Breza.*

Z Wiednia d. 15. *Grudnia.*

Nayiaśnieyszy Cesarz wydał pod d. 11 b. patent, mocą którego dla nie dostatku konwencyyney monety wypłata wszystkich długow, które paddani obowiązani są w konwencyyney monecie w kraiu lub za granicą zapłacić, wstrzymana iest do 1go Października roku 1811, ieżeli wierzyciel nie chce przyiąć sześć razy tyleż w bankocetlach lub obligacyach podług kursu. Droga iednak prawa nie iest nikomu zabroniona i wyrok stanowić powinien wypłatę w pieniądzach, iakie kto zaciągnął. Rozrządzenie to ściąga się tylko do długow dawnieyszych, których termin skrocony zostanie, ieżeli odmienią się okoliczności, iak w patencie uczyniona iest nadzieia.

Kurs Bankocetli iest dziś:

Za 100 zł. ryń. w konwencyyney monecie 971 złr. Bankocetlami. Za czerwony

złoty Cesarski 43 złr. 20 kr. Za czerwony. zł. Hollenderski 45 złr. 36 kr.

Z Trapezunt d. 21. Sierpnia.

D. 3, b. m. opanowali Rossyanie twierdzę Sokum. Przybyli oni tam z 11 woiennemi i innemi statkami i strzelali wraz z przybyłem z Georgi korpusem woyska do twierdzy. Przekopy zostały od strony morza zrobione. Weszłych tam 400 Turkow z Trapezunt nie mogli się dłużey nad 24 godzin trzymać. Za wtargnieniem do twierdzy wycięli Rossyanie wszystkich ludzi, którzy im się tylko opierali.

DONIESIENIA.

Sąd Pokoiu Powiatu Szkalbimierskiego w Departamencie Krakowskim. Uwiadomia szanowną Publiczność, iż dnia 17 miesiąca Grudnia, bieżącego roku swą Jurysdykcyą w mieście Powiatowym Szkalbimierzu rozpocząć przedsięwziął i na sessye swoie ordynaryyne dni Srodę, i Sobotę w każdym tygodniu przeznaczył. Sąd ten poiednawczy ustanowiony w celu rozkrzewienia iednomyślności w Narodzie, która wszystkie siły społeczeństwa wiedno łącząc, Rząd trwałym stanowi, odpowiadaiąc troskliwości Rządowey o dobro powszechne, starać się nayusilniey będzie wszelkie niechęci uchylać, rozroźnione umysły poiednać, nięporozumienia się sprostować, zgoła przywracaiąc zaufanie wspolne, słodkiey przyiaźni węził iak nayściśley spaiać, aby sobie zasłużyć na względy naylepszego z Królow, zaufanie JW. Ministra Sprawiedliwości, tudzież nadzieiom każdego żądaiącego ugody odpowiedzieć zupełnie. Dan w Szkalbimierzu na posiedzeniu Rady Sądów Pokoiu dnia 17 miesiąca Grudnia, Tysiąc ośmset dziesiątego roku.

Xawery Hrabia Łodzia Poniński, Sędzia Pokoiu.

Jan Ptoszkowski, mieysce pisarza zastępuiący.

Dyrektor Skarbu Publicznego w Departamencie Krakowskim.

Na mocy zlecenia JW. Ministra Skarbu pod dniem 27 Października wydanego, uwiadomia Publiczność handluiącą, imo iż w ten czas tylko od towarow Francuzkich ieden procent cła pobierany będzie, gdy rzeczone towary będą opatrzone Certyfikatem d'Origine Francuzkim, wizowanym przez JW. Serra Rezydenta w Warszawie. Skoro by zaś Certyfikaty d'Origine Francuzkie, nie były wizowane przez JW. Serra, komory celne i remissowe, pobierać będą 6 procent cła, tak iak od innych towarow zagranicznych n. p. z Saxonii, Austryi i t. d. pochodzących, lub też Impost od takowych, które temu podlegaia.

2do. Towary, które nie pochodzą z Francyi, i nie są Francuzkiemi, lecz przychodzą z portow, a nie są opatrzone Certyfikatami wizowanemi przez JW. Serra, do kraiu Xięstwa Warszawskiego nie będą w puszczane, wyiąwszy gdyby były deklarowane do miast Remissowych czyli departamentowych. W ten czas komory graniczne maią zalecenie, expedyować towary z portow przychodzące choć bez Certyfikatow wizowanych przez JW. Serra, ale komora Remissowa takowych nie wyda ze składu, dopokąd Certyfikat wizowany nie będzie okazany, a gdyby to nie nastąpiło w przeciągu 2 miesięcy, kupcowi proces będzie uformowany. Dan w Krakowie d. 6 Listopada 1810 roku.

A. Wężyk.

T. Witkowski, J. S. D. J.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż dobra Grotkowice z przyległościami częścią w Łysokaniach i Szerowie, w Cyrkule Bocheńskim Galicyi Austryackiey sytuowane, z znaczym dość lasem od Puszczy Niepołomskiey ograniczonym, trzy mile od Krakowa, dwie od Bochni, mila od Wisły, za gotowe pieniądze w dobrey monecie są do sprzedania każdego czasu. Życzący sobie nabycia tych dóbr, raczą się udać do W. Jana Rożyckiego w Radczych wiesch mieszkaiącego w Departamencie Krakowskim, Powiecie Stobnickim pod Nowym Miastem Korczynem, a tam nietylko o cenie, ale i całym stanie tych dóbr dokładną odbiorą informacyą.